

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

Номер 607

30.09.2020 г.

Град София

Апелативен съд - София

5-ти наказателен

На 30.09.2020 година в закрито заседание в следния състав:

Председател: Веселин Пенгезов

Членове: Десислав Любомиров
Атанаска Китипова

като разгледа докладваното от Атанаска Китипова Въззивно частно наказателно дело № 20201000601059 по описа за 2020 година

Производството е по реда на [чл.341 и сл. от НПК](#), във вр. с [чл.450 от НПК](#).

Образувано е по жалба на лишения от свобода Е. Г. К. срещу определение от 19.08.2020 г. на Врачански окръжен съд, постановено по чнд № 288/2020г., с което е била оставена без уважение молбата на К. за замяна на наказанието доживотен затвор, наложено му по нохд №97/1997г. по описа на ОС Видин, с наказание лишаване от свобода за срок от тридесет години.

В жалбата се сочи, че осъденият К. съжалява за извършеното престъпление, от 23 години е изолиран от останалите лишени от свобода, има дневно само един час разходка, получил е в следствие на това постоянно разстройство на здравето, 17 пъти е бил лекуван в Психиатрично отделение в Затвора Ловеч, но не е бил излекуван, назначеният му служебен защитник не е бил запознат с материалите по делото, за да го защити срещу неверните изявления на затворническата администрация. Не е установено как е изчислен рискът от рецидив, въпреки че рискът от вреди по време на изтърпяване на наказанието е среден за служителите и за осъдения. Изявленията на началника на затвора, който се позовава на затворническото досие, според жалбоподателя са неверни, защото той е осъзнал грешката си, изявленията на прокурора, че не са налице основанията за замяна на наказанието, също са определени като мотивирани с неверни изявления. Оспорва се изводът на съда, че осъденият не се е поправил. По тези съображения, изложени подробно, се иска отмяна на определението и връщане на делото за ново разглеждане на

първоинстанционния съд или замяна на наказанието доживотен затвор с наказание лишаване от свобода за срок от тридесет години. Иска се допускане на свидетел, с оглед установяване на обективната истина, че ОС Враца неоснователно не е уважил молбата на К..

Съдът, след като се запозна с материалите по делото и доводите, наведени в частната жалба, намира за установено следното:

Жалбата на лишения от свобода Е. Г. К. е процесуално допустима, за разглеждането ѝ не се налага насрочване на открито съдебно заседание, тъй като е недопустимо установяването на обстоятелствата, посочени в жалбата, чрез разпит на свидетел. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна по следните съображения:

С определение от 19.08.2020г., постановено по чнд №288/2020г., ОС Враца е оставил без уважение молбата на Е. Г. К. за замяна на наказанието доживотен затвор с наказание лишаване от свобода за срок от 30 години. За да постанови определението си, първият съд е посочил, че К. е започнал да търпи наложеното му с присъда №17/10.09.1997г., постановена по нохд №97/97 г. на ОС Видин, потвърдена с решение на САС №16/26.01.1999г. по внохд №101/98г., наказание доживотен затвор, за извършено от него престъпление по [чл.116, ал.1, т.6, пр.2](#) и [пр.3](#) във вр. с чл.115 от НК, което е следвало да бъде търпяно при първоначален "специален" режим, заменен на "усилено строг", към настоящия момент заменен със строг.

Жалбоподателят оспорва констатацията на съда, че не са налице предпоставките за замяна на наказанието "доживотен затвор" с наказание "лишаване от свобода" за срок от 30 години. Правилно окръжният съд е посочил при какви условия такава замяна е допустима, оправдана, правно защитима, гарантираща необходимия баланс между личния и обществен интерес, с изключение на посоченото в [чл. 38а, ал. 3 от НК](#) формално изискване да са изтърпени от осъденото лице не по-малко от 20 /двадесет/ години от наказанието "доживотен затвор", което в случая е изпълнено, тъй като осъденият е търпял фактически 23 години и 7 месеца. Трайно в съдебната практика се е наложило становището, че в настоящето производство, освен изпълнението на формалното изискване за определен период на изтърпяване на наказанието "доживотен затвор", се дължи преценка

на всички данни, съдържащи се в досието на осъдения и анализ на цялостното му поведение през времето, през което се е намирал в местата за лишаване от свобода, като се вземат предвид заключенията на психологическите и психиатричните изследвания, оценката на риска, които съпътстват изпълнението на наказанието и всички други релевантни факти и обстоятелства. Уважаването на предложението за замяна на наказанието е предпоставено от извод, че осъденият е показал трайна и положителна тенденция за своето поправяне и превъзпитание и е демонстрирал поведение за безпроблемно ресоциализиране в обществото.

Окръжният съд е посочил, че при произнасянето си е съобразил тези обстоятелства, а от прочита на мотивите е видно, че са анализирани подробно, изчерпателно и обосновано всички данни за поведението на осъденото лице при престоя му на територията на затвора. Правилно са оценени от съдебния състав и отразените констатации относно личността на осъдения, характеризираща се с определени особености.

Първият съд е направил анализ на цялостното поведение на осъдения в местата за лишаване от свобода, като е отбелязал, че въпреки че от самото начало на изтърпяване на наказанието осъденият се е ползвал от възможностите за облекчаване на положението си с подкрепата на администрацията на затвора, настъпилите промени в поведението му са деструктивни. Така рискът от рецидив при изготвяне на първоначалната му оценка е бил 86 точки, а при последващи ревизии той се е увеличил на 93, 108 и 112 точки, в хода на оценката за настоящото производство е 107 точки. Освен тази отрицателна проява, такива са установени в зоните на отношение към правонарушението, взаимоотношения, трудова дейност, начин на живот и обкръжение, злоупотреба с алкохол, емоционални и междуличностни проблеми, умения за мислене. В плана на присъдата са заложили цели с оглед съхраняване на личността на осъдения, развиване на заложибите и ограничаване личностната деградация, но те не са били постигнати. В тази връзка следва да се отбележи, че твърденията на осъдения, че по отношение на него не са прилагани мерки за въздействие с цел неговото поправяне и превъзпитаване, не отговарят на наличните в досието доказателства.

Окръжният съд изключително подробно е изложил всички обстоятелства, отразени в изготвените доклади, касаещи поведението на лишения от свобода К., като е посочил, че в изготвените доклади на затворническата администрация е констатирано, че осъденият е склонен към импулсивни и рискови действия, влизащи в противоречие със законовите норми на обществото, отнася се безкритично към собственото си поведение, държи се формално положително към администрацията, не е склонен към сътрудничество, по отношение на плана на присъдата изразява формално съгласие. К. има психични проблеми, многократно е лекуван, поставена му е диагноза „Обстойна параноидна шизофрения“ и „Инсулт“, води се на отчет и постоянно подлежи на медицинска и психиатрична помощ. Психологическото изследване за нуждите на настоящото производство сочи, че въпреки провежданата терапия, психозата хронифицира. При проведения психологичен тест е отчетена гранична стойност по скалата „Вербална агресия“, средни стойности по скалите „Лош контрол на гнева“, „Враждебни нагласи“ и общ фактор „Агресия“. Налице е фиксиране върху определени затворници, свърхангажиран е с неоснователни конспиративни обяснения на събитията, липсва критичност към психотичните изживявания, отчетена е ниска скала на „Социална желателност“.

Отчитайки изложеното и становищата на началника на затвора и на инспектора, работил с осъдения, съдът правилно е приел, че с поведението си К. не е дал достатъчно доказателства за поправянето си, което да е трайно и необратимо, макар да е отчетена минималната положителна тенденция в развитието му. Доказателствата не могат да мотивират извод, че се касае за трайна, продължителна, сигурна и дългосрочна промяна и че в условията на неконтролирана и неструктурирана среда - сред обществото, личностовите особености няма да се проявят по неблагоприятен за останалите членове на обществото начин. Затова правилно първостепенният съд е приел, че не са налице предпоставките за уважаване на молбата на осъдения К. по [чл. 449 от НПК](#). Настоящият съдебен състав подкрепя изцяло аргументите на ВрОС, с които е отказал да уважи молбата на осъдения. Проверяваното определение на първостепенния съд е обосновано и в достатъчна степен мотивирано, съобразено с данните, съдържащи се в затворническото досие на осъденото лице. Не е налице изопачаване на същите във вреда на молителя.

Възражението на жалбоподателя за необективност на данните в досието, възпроизведени от началника на затвора и прокурора, са изцяло неоснователни. Констатациите в досието са извършени от компетентни за това лица, базирани са на пряк контакт и непосредствено наблюдение върху поведението на осъдения и то за продължителен период от време. Нещо повече, отчетените дефицити по отношение личността на осъдения фигурират константно, почти без промяна в изготвените периодично текущи доклади, обсъдени подробно от първостепенния съд. Това от своя страна е показателно за липсата на прогрес в аспект личностното израстване на осъдения и вероятността за бъдещата му положителна ресоциализация. Затова настоящият състав прие, че правилно първостепенният съд е постановил проверяваното определение, основано на наличните по делото доказателства, като правилно е направил извод за липса на основания на този етап молбата му да бъде удовлетворена. При по-продължителна линия на позитивно поведение, отчитайки показаните до момента позитивни нагласи и промени, както в поведенчески, така и в личностен план, на по-късен етап би се стигнало до преоценка на становището по [чл. 449 от НПК](#). Подобна позиция е изразена и от окръжния съд.

Поради горните съображения настоящата съдебна инстанция намира, че атакуваното определение на Врачанския окръжен съд следва да бъде потвърдено като законосъобразно и правилно.

Водим от горното и на основание [чл. 345, ал. 1 от НПК](#), съдът

ОПРЕДЕЛИ:

Потвърждава определение от 19.08.2020г. на Окръжен съд Враца, постановено по чнд №288/2020г, с което е оставена без уважение молбата на Е. Г. К. за замяна на наказанието "доживотен затвор", наложено му по нхд №97/97г. по описа на ОС Видин с наказание "лишаване от свобода" в размер на тридесет години.

Определението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____